

Een MAATJE voor als je vrijkomt

Tekst: Marusia Aangeenbrug
en Arjan Noordhoek
Foto's: Silogemeente, Unsplash, Pixabay

Wie een tijdje in de gevangenis heeft gezeten, weet dat vrijheid ook kan betekenen dat het heel stil om je heen wordt. Je moet niet alleen een baan en woonplek vinden, maar vaak ook nieuwe vrienden. Hoe doe je dat? Silomaatjes, winnaar van de tweede prijs van De Mantel van Sint Maarten, doorbreekt de stilte.

Denk je eens in: je hebt jaren in de cel doorgebracht en bent eindelijk weer vrij. Waar begin je dan om weer een leven op te bouwen? Veel ex-gedetineerden zijn familie en vrienden kwijtgeraakt. Ze hebben dus niet alleen hard hulp nodig bij praktische zaken, zoals werk of een woning, maar ook bij het vinden van een nieuw netwerk. Bovendien, door contacten met oude vrienden kun je snel weer in de fout gaan.

Onmisbare hulp

'Silomaatjes' zetten zich daarom in voor (ex-)gedetineerden. Deze maatjes zijn leden van de baptistengemeente Silo aan de Herenstraat die graag iets willen betekenen voor mensen die gevangen hebben gezeten. Al sinds de jaren tachtig zet deze gemeente zich in voor mensen met een strafblad. Het maakt hierbij niet uit waarvoor ze gezeten hebben, of ze gelovig zijn of niet en wat voor levensstijl ze hebben.

Een Silomaatje loopt zonder oordeel op met een ex-gedetineerde en hoort zo met welke problemen deze te maken heeft: geldzorgen, de zoektocht naar werk, eenzaamheid – allemaal uitdagingen van een leven buiten de muren van de gevangenis. Zo kan het maatje een luisterend oor en praktische hulp bieden, beide zijn onmisbaar.

De Silomaatjes brengen huisbezoeken en verlenen bijvoorbeeld budgethulp. Om dit goed te kunnen doen, krijgen ze ondersteuning van de Stichting Kerken en Gevangenen. Zo kunnen ze als vrijwilligers deskundig en streetwise omgaan met de verschillende problemen van ex-gedetineerden.

*Kun je je redden
in de nieuwe vrijheid?*

Veilig

Maandelijks is er een gezamenlijke maaltijd. Deze eetgroep is bedoeld als 'tafel van welkom' voor wie net vrijgekomen is én als netwerk voor wie dit al langer geleden is. Aan de eettafel hoor je van elkaar of je je kunt redden in de nieuwe vrijheid. Ook problemen die anders misschien onbesproken blijven, komen dan op tafel. Want, zo weten de vrijwilligers, het gevaar van terugval ligt vaak op de loer. Freek vond na zijn detentie niet alleen een maatje, oud-legerpredikant Arie de Boer, maar ging ook een bijbelstudie volgen en besloot om pastoraal assistent te worden. "De Silo-

Kerk met Stip

De Silogemeente is een 'Kerk met Stip'. Dat wil zeggen dat de kerk een lage drempel heeft voor mensen met een strafblad. De 'stip' komt uit de middeleeuwen, toen arme zwervers bij herbergen keken naar de deurpost. Als andere zwervers daar een stip op hadden gezet, wisten ze: kans op een gratis maaltijd!

› kerkenmetstip.nl

gemeente is voor mij een plek waar ik mezelf kan zijn en open kan praten met mensen die weten wat de gevangenis is", zegt Freek. "Als je persoonlijke dingen deelt, wil je ook dat je veilig bent en dat ben je bij deze vrijwilligers van de kerk."

Uit de tunnel

In de bajes zat hij in een tunnel, zo voelt Freek het. "Het was een woestijntijd, ik kon niet verder kijken dan mijn eigen gevoelens en gedachten. Die ervaring kan ik nu omzetten naar een andere manier van leven." Inmiddels heeft hij geleerd om hulp te vragen. "Met een maatje sta je sterker."

"Wat mij betreft mag Freek bij mij aankloppen zo vaak als hij wil om te praten over de dingen die hem bezighouden", benadrukt Arle. "De vragen vanuit zijn leven en heftige bajestijd zijn voor mij keer op keer een uitdaging. Samen met hem zoek ik de goede verbinding tussen zijn actualiteit, de Bijbel en geloofsbeleving van ons beiden."

Hardnekkige liefde

Silovoorganger Regien Smit vindt het belangrijk dat de Silogemeente contact maakt met de onderkant van de samenleving. Maar ze weet ook: het gaat niet altijd zonder slag of stoot als je mensen binnenlaat "die gedragsproblematiek hebben, psychisch veel manken, niemand vertrouwen, altijd geld tekort hebben en daardoor vaak heel opportunistisch zijn. Het betekent dat we daar als kerkgemeenschap ook lijden en pijn hebben. Dat we soms belazerd, bestolen, uitgescholden en belogen worden."

Maar dat is niet het hele verhaal. Het betekent ook "dat we met de hardnekkige liefde, die ons door Christus wordt ingegeven, steeds

'Hij mag met me praten zo vaak als hij wil'

weer zien hoe in die naaste de hunkering naar liefde, geborgenheid, troost en het goede aanwezig is en de behoefte dat ook te kunnen geven aan ons."

De mensen waarmee ze werken, houden de gemeente eigenlijk "de spiegel van Christus" voor, constateert ze. "Het is het evangelie 'leven' met de voeten in het slijk van het bestaan. Mooier wordt het niet. Maar het kan ook niet mooier."

De jury van De Mantel van Sint Maarten erkende de belangrijke rol die de maatjes spelen voor ex-gedetineerden. Het project kreeg daarom de tweede prijs (zie ook het kader).

› silogemeente.nl, kerkenengevangenen.nl

In de prijzen



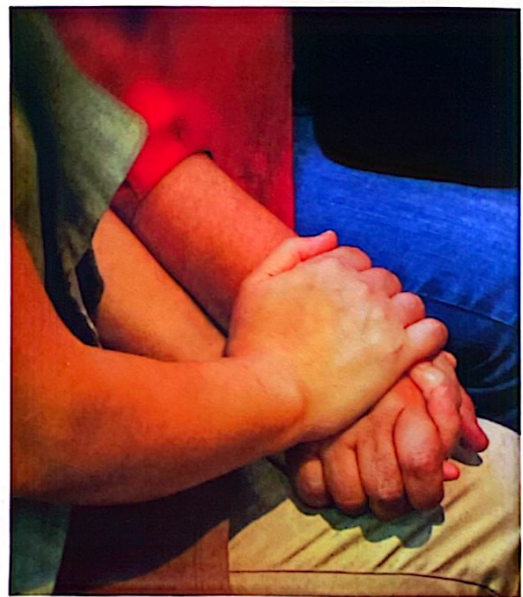
De Mantel van Sint Maarten

Maar liefst zeventien projecten dongen in november mee naar de prijs van De Mantel van Sint Maarten. Naast Silomaatjes (tweede prijs) waren de prijswinnaars Sant'Egidio met Youth for Peace en Warme woensdagen van Kerk op Zuilen.

De gemeenschap **Sant'Egidio** kreeg de hoofdprijs vanwege de grote impact van het project Youth for Peace voor Utrechtse jongeren (16-25 jaar) en alleenstaande minderjarige asielzoekers. Iedere maand ontmoeten zij elkaar om samen te eten en plezier te hebben, bijvoorbeeld door te voetballen of spelletjes te doen. Taalbarrières worden overbrugd, jongeren leren elkaars wereld kennen en waarderen en er groeien vriendschappen.

Kerk op Zuilen, onderdeel van de Protestantse Gemeente Utrecht, kreeg de aanmoedigingsprijs vanwege de Warme Woensdagen. Elke woensdag van 10 tot 16 uur is het kerkgebouw aan de Amsterdamsstraatweg open voor iedereen die op zoek is naar rust, warmte, gezelligheid of een werk- of studieplek. Gratis wifi, drinken en lunch zijn geregeld en tussen de middag kun je vrijblijvend deelnemen aan het middaggebed.

› mantelvansintmaarten.nl



'Hier kan ik open praten met mensen die weten wat de gevangenis is'

